

Kompetencje kluczowe w PS i M

Informator dla rodziców

Czym są **kompetencje kluczowe**?

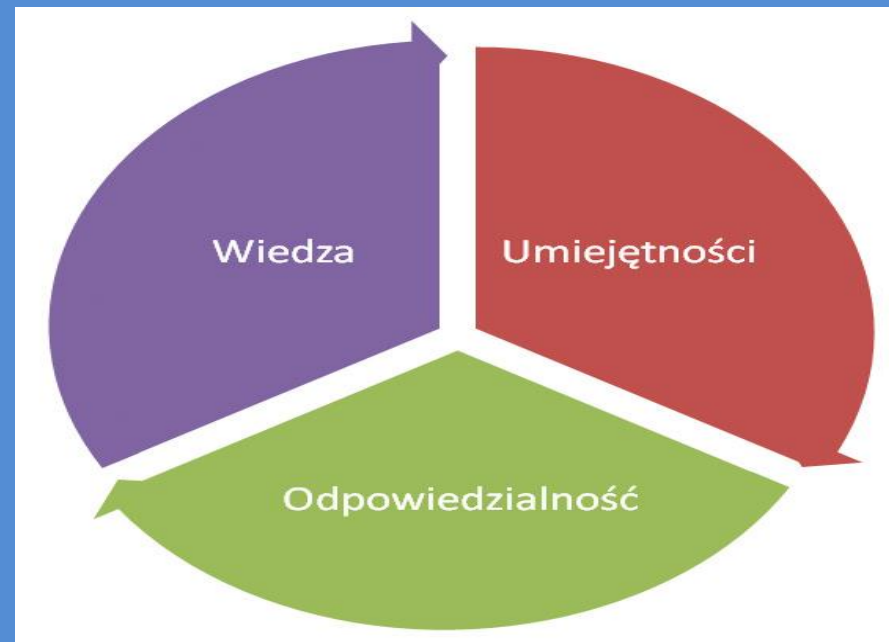
Kompetencje kluczowe to te, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.

Rada Europejska zwróciła uwagę, że

„uczenie się przez całe życie musi obejmować uczenie się od wieku przedszkolnego do okresu po przejściu na emeryturę”.

Kompetencje o których mowa w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2018 roku w procesie uczenia się przez całe życie to połączenie:

wiedzy, umiejętności, postaw warunkujące zachowania odpowiednie do danej sytuacji.

Ustanowiono **osiem** kompetencji kluczowych:

- 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- 2) kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- 3) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- 4) kompetencje cyfrowe;
- 5) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- 6) kompetencje obywatelskie;
- 7) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
- 8) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Kompetencje kluczowe „, uważane są za jednakowo ważne, ponieważ każda z nich może przyczynić się do udanego życia w społeczeństwie wiedzy. Zakresy wielu spośród tych kompetencji częściowo się pokrywają i są powiązane, aspekty niezbędne w jednej dziedzinie wspierają kompetencje w innej”.

Pamiętajmy!!!

Proces kształtowania i rozwijania kompetencji kluczowych zaczyna się od aktywnego uczestnictwa dziecka już w edukacji przedszkolnej.

JAK ROZWIJAMY KOMPETENCJE W PRAKTYCE PRZEDSZKOLNEJ? WYBRANE PRZYKŁADY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji

Przygotowanie do nauki czytania i pisania (wprowadzania liter; czytanie globalne; ćwiczenia grafomotoryczne). Słuchanie utworów literackich. Nauka wierszy. Udział w projekcie czytelniczym: „Mały Miś w świecie wielkiej literatury” czy „Cała Polska czyta dzieciom”. Zorganizowanie kącika czytelniczego w każdej grupie wiekowej.

Kompetencje w zakresie wielojęzyczności

Udział dzieci w zajęciach języka angielskiego w każdej grupie wiekowej. Uczestnictwo 5-6-latków w innowacji pedagogicznej „Angielski w świecie przedszkolaka- nauka z elementami metody CLIL”. Podczas zajęć przedszkolaki poznają i utrwalają podstawowe słowa i zwroty w języku angielskim: liczą, nazywają kolory, uczą się nazw: części ciała, ubrania, zwierząt, opisują pogodę - nazywają warzywa i owoce. Uczą się piosenek.

Kompetencje matematyczne oraz w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii

Zabawy matematyczne (przeliczanie, mierzenie, ważenie, porównywanie). Matematyka prof.

Gruszczyk-Kolczyńskiej. Prowadzenie kalendarza pogody, obserwacja zjawisk atmosferycznych.

Zorganizowanie kącika przyrodniczego - prowadzenie czasowych „ogródków” w salach oraz stałych ogródków na placu zabaw - zabawy mikroskopem, lupą itp. - zabawy z wykorzystaniem bezpiecznych narzędzi (kąciki majsterkowicza) - zabawy eksperymentalno-doświadczalne (poznawanie podstawowych praw fizycznych, chemicznych), plastyczno-techniczne.

Dziecko w wieku przedszkolnym stopniowo i pod kontrolą wprowadzane jest w przestrzeń wirtualną, przez co zyskuje możliwość rozwijania wszystkich pozostałych kompetencji kluczowych. Podstawa programowa zachęca do umożliwienia dziecku podejmowania samodzielnej aktywności poznawczej, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii jak np. nauka kodowania i elementy programowania, zajęcia profilaktyczne – „Dzień Bezpiecznego Internetu”, korzystania z komputerów, magnetofonów, tableta, projektora.

Kompetencje cyfrowe

Współczesny proces dydaktyczny opiera się na kompetencjach cyfrowych, co oznacza, że od najmłodszych lat trzeba zapoznawać dzieci ze światem technologii, jak np. wprowadzać do zajęć komputer, sprzęt multimedialny, tablet, telefon, kodowanie na dywanie, „Kino przedszkolaka”- wspólne oglądanie filmów i bajek edukacyjnych.

Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się

Kompetencje te na tym etapie rozumiane są jako zdolność do stopniowego wychodzenia poza obszar rodziny, do pracy z innymi w grupie przedszkolnej. Na tym etapie istotne jest, aby dziecko zrozumiało obyczaje i sposoby funkcjonowania osób w różnych społeczeństwach i środowiskach, dostrzegało różnorodność zachowań, a stopniowo też postaw. Bardzo ważne jest również wzbudzanie zainteresowania dzieci otoczeniem domu i przedszkola, zachęcanie do podejmowania działań na rzecz wspólnego dobra.

Przykładowe działania:

- kodeksy zachowań dzieci w grupach;
- stosowanie odpowiednio dobranych wzmocnień pozytywnych i konsekwencji - nauka praw dziecka, obywatelskich, równości oraz poszanowania innych osób - nauka patriotyzmu przez obchody, m.in. Dnia Niepodległości, Dnia Flagi;
- praca w małym wolontariacie – współpraca z Caritasem, udział w akcjach charytatywnych dla małych pacjentów i ich rodzin - Oddziału Hematologiczno-Onkologicznego w Kielcach, akcja „ Miś ”- Echo Dnia- zbiórka upominków dla dzieci z ubogich rodzin, ogólnopolska akcja „Góra grosza” na rzecz dzieci z Domu Dziecka i „Podaj łapę” na rzecz zwierząt ze schroniska w Dyminach jak i również współpraca z Fundacją Miśka Zdzińska- zbiórka nakrętek plastikowych

- spacerzy, wycieczki do różnych miejsc użyteczności publicznych, organizacji (sklep, zakład fryzjerski, poczta, biblioteka, straż pożarna, komisariat, bank, ośrodek zdrowia, apteka);
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, strażak, policjant, fryzjer, rodzicami, którzy prezentują swoje zawody (np. prawnik, krawcowa, informatyk, kucharz, rolnik, leśnik)

Kompetencje obywatelskie

Obchody świąt narodowych w przedszkolu. Udział w projekcie: „100- lecie Niepodległości. Pokaż radość Przedszkolaku z tego, że jesteś dumny ze swojego kraju!”. Kształtowanie postaw patriotycznych. Organizowanie wycieczek, wyjść i spacerów do miejsc użyteczności publicznej np.: Muzeum Narodowe. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. Realizacja preorientacji zawodowej w przedszkolu.

Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości

Kompetencja ta obejmuje działania zmierzające do rozwoju poczucia sprawstwa przez stwarzanie dzieciom warunków do samodzielnego eksplorowania świata, eksperymentowania, doświadczania.

Codziennie zabawy w kącikach zainteresowań, swobodne i zorganizowane – stwarzające okazję do nabywania różnorodnych doświadczeń i podejmowania decyzji. Gry i zabawy zespołowe np. warcaby, chińczyk, domino. Organizowanie wyjść i wycieczek. Udział dzieci w różnorodnych warsztatach.

Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej

Praca w tym obszarze ukierunkowana jest na twórcze wyrażanie doświadczeń i emocji za pośrednictwem różnorodnych środków ekspresji: muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych. Doświadczania takie pozwalają na wyrażenie przez dziecko różnorodnych stanów emocjonalnych, wyzwolenie pozytywnych emocji. Przedszkole daje dziecku możliwość nie tylko poznawania i odtwarzania rzeczywistości związanej z kulturą i sztuką, ale również eksperymentowania z rytmem, głosem, dźwiękiem, ruchem, grafiką.

Przykładowe działania:

- udział dzieci w przedstawieniach teatralnych, koncertach muzycznych;
- organizowanie uroczystości i występów w przedszkolu, np. pasowanie na przedszkolaka, starszaka, dzień babci i dziadka, dzień rodziny, warsztaty świąteczne, itp.;
- udział w projektach edukacyjnych;
- udział w licznych konkursach plastycznych, muzyczno - tanecznych na terenie Miasta Kielce.

WYBRANE METODY PRACY:

- metoda pedagogiki zabawy;
- metoda twórczego myślenia;
- ruch rozwijający Veroniki Sherborne;
- metody parateatralne: technika zmiany ról, drama, pantomima, teatr kukiełkowy;
- dziecięca matematyka prof. Ewy Gruszczyk-Kolczyńskiej i Ewy Zielińskiej - metoda Carla Orffa (instrumenty);
- metoda Dobrego Startu prof. Marty Bogdanowicz;
- metoda aktywnego słuchania muzyki według Batti Strauss - metoda gimnastyki twórczej Rudolfa Labana (improwizacja ruchowa);
- metoda integracji sensorycznej- jesienne ścieżki.

Zredagowały:

mgr Katarzyna Wróbel, mgr Teresa Suchorowska - Wieczorek